

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

memo

**Directoraat Generaal
Langdurige Zorg**
Directie Zorgverzekeringen

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 20 24 010 010
F 070 20 24 010 010
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag
www.njksoverheid.nl

Inlichtingen
(10)(2e)

M 070 20 24 010 010 (10)(2e)
(10)(2e) @minvws.nl

Datum
12 mei 2020

Aantal pagina's
3

1. Aanleiding

Covid-19 zal grote impact hebben op de zorgkosten, de premie 2021, de reserves van verzekeraars en op de risicoverevening. 27 mei vindt er bestuurlijk overleg risicoverevening plaats. Zorgverzekeraars zullen waarschijnlijk al deze thema's in samenhang willen bespreken. Dit memo dient ter voorbereiding op dat overleg en tevens als achtergrond bij de problematiek richting definitieve besluitvorming in september.

2. Achtergrond

Uitgangspunten

- Een ramp als deze gaat geld kosten. De premie gaat omhoog, de reserves omlaag en waar nodig komt een extra bijdrage uit het zorgverzekeringsfonds via de catastrofereregeling.
- Een grote onderschrijding van zorgkosten en een toevoeging aan de reserves is in deze tijd niet acceptabel. Tegelijkertijd kan macrorisico op overschrijding leiden tot risico-opslag in de premie. Het afdekken van het macrorisico (Macronacalculatie) kan daarom wenselijk zijn.
- Onderlinge concurrentiepositie tussen verzekeraars mag niet teveel verstoord worden door COVID gerelateerde factoren, waar verzekeraars nauwelijks invloed op hebben.
- Daar waar verzekeraars invloed hebben op kwaliteit, kwantiteit of kosten van zorg, blijven doelmatigheidsprikkelers zoveel mogelijk behouden.
- Ingrijpende aanpassingen in wet- en regelgeving zijn alleen mogelijk met steun en draagvlak van alle partijen.

De uitdagingen voor de risicoverevening, premie en reserves zijn als volgt te categoriseren:

- A) Macrokosten en macrorisico
 - B) Premieontwikkeling en financiering van het zorgverzekeringsfonds
 - C) Verdeling van de middelen en onderlinge concurrentiepositie verzekeraars
- A) Macroraming zorgkosten en de planning
- Eerste inschatting vanuit ZN is dat de reguliere schade, inclusief continuïteitsbijdragen en inhaalzorg 2020 in de buurt van het MPB zouden uitkomen.

- De extra Coronakosten zouden tussen de 1 en 2,5 miljard bedragen. Deze kosten vallen onder de catastrofereregeling en zijn deels voor rekening van de verzekeraars en deels voor het zorgverzekeringsfonds.
- VWS is op dit moment in gesprek met ZN en ZINL om te komen tot een inschatting van de zorguitgaven in 2020 en 2021, liefst per verzekeraar aangezien de catastrofereregeling op dat niveau werkt.
- Verzekeraars houden rekening met inhaalvraag in 2021 die druk op de budgettaire kaders en hoofdlijnakoorden kan opleveren.

Directoraat Generaal
Langdurige Zorg
Directie Zorgverzekeringen

Datum
11 mei 2020

Macrorisico

- Het is onwenselijk en moeilijk uit te leggen als zorgverzekeraars ten tijde van Corona een forse overschrijding aan zorgkosten aan hun reserves kunnen toevoegen. In deze onzekere wereld met grote ramingsonzekerheid kan dat echter wel de uitkomst zijn.
- Om dit te voorkomen kan voor 2021 macronacalculatie (MNC) worden afgesproken. Overschrijdingen komen daardoor niet in de reserves van verzekeraars terecht, terwijl overschrijdingen geen risico voor verzekeraars opleveren. Voor 2020 is het juridisch lastig en kwetsbaar om de regels te veranderen tijdens het spel.
- De wenselijkheid voor een instrument als MNC wordt duidelijker als er meer inzicht komt in de macrokosten.

B) Premieontwikkeling en financiering van het zorgverzekeringsfonds

Op basis van de huidige regelgeving lijkt het aannemelijk dat er in 2021 een forse premiestijging resulteert:

- Vanwege de lagere economische groei zal de IAB lager uitkomen. Die tegenvaller moet volgens de bestaande systematiek in 2021 worden weggewerkt via hogere premies en een hogere IAB.
- Indien de extra coronakosten een bepaald niveau te boven gaan, komt er een extra bijdrage uit het fonds aan verzekeraars. Ook die tegenvaller moet via hogere premies en een hogere IAB worden weggewerkt.
- De extra coronakosten die verzekeraars zelf moeten dragen, kunnen leiden tot premieopslagen om reserves weer op peil te krijgen.

Een eerste extreem voorlopige raming van deze effecten komt uit op een premiestijging van circa € 150 in 2021. Binnen VWS wordt gekeken of het mogelijk is om met een rijksbijdrage de premie te beperken. VWS zal Financiën (IRF en AFEP) betrekken bij deze verkenning als er een beeld is van de juridische mogelijkheden.

C) Verdeling van de middelen en concurrentiepositie verzekeraars

- De werkelijke zorgkosten voor 2020 zullen waarschijnlijk sterk afwijken van de vereveningsbijdragen zoals verzekeraars die ex-ante hebben ontvangen. De impact zal tussen verzekeraars verschillen en kan het gelijke speelveld aantasten. Er wordt op dit moment gekeken of het juridisch nog mogelijk is ex-post aanpassingen te introduceren voor het lopende jaar 2020.
- Voor 2021 zal het reguliere vereveningsmodel ook niet goed in staat zijn de zorgkosten per verzekeraar goed te voorspellen. Bovendien houdt het vereveningsmodel geen rekening met geografische verschillen die nu wel optreden vanwege Corona.
- Een werkgroep van experts van VWS, ZN, ZINL en individuele verzekeraars inventariseren de instrumenten en beleidsopties o.a. ex-post maatregelen zoals bandbreedteregeling en achteraf herschatten van het model op

werkelijke kosten. Dit zal onderdeel zijn van de besluitvorming risicoverevening die in het BO van september moet worden afgerond.

- Op dit moment wordt verkend of de catastrofereregeling nog aangepast kan en moet worden. Het gaat om de risicodeling tussen verzekeraars en overheid en om onderlinge concurrentiepositie die door catastrofekosten kan worden aangetast.

Directoraat Generaal
Langdurige Zorg
Directie Zorgverzekeringen

Datum
11 mei 2020

3. Advies BO 27 mei

- Vaststellen dat Corona grote impact heeft op de macro-kosten en mogelijk op de verdeling tussen verzekeraars.
- Hogere premie is wellicht onvermijdelijk, maar moet zo veel mogelijk gedempt worden door inzet van reserves.
- Besluiten over ex-ante 2021
- Besluiten over Hoge Kosten Compensatie GGZ
- Ophalen wat voorstellen van verzekeraars zijn
- Toezeggen dat technisch en juridisch wordt verkend:
 - evt ex-post 2020
 - ex-post 2021 macro
 - ex-post 2021 verdeling
 - catastrofereregeling
- Aangeven dat dergelijke grote ingrepen steun moeten krijgen van alle verzekeraars. Oproep aan ZN om daar mandaat voor te krijgen. (gentlemen's agreement dat niemand in bezwaar gaat)
- Proces afspraken maken voor besluitvorming richting BO 2 september, zowel inhoudelijk als bestuurlijk.

4. Proces

15 mei: BOR (VWS, ZN, Zinl managersniveau)

Week van 18 mei: [Wol29](#) bijpraten, Nota naar Minister

26 mei: voorbespreken Minister van Rijn

27 mei: bestuurlijk overleg

Eind mei: eerste inzicht in macrokosten van ZN

Eind juni: technisch en juridisch advies van werkgroep WBR+

Begin augustus: Inzicht macro kosten regulier en Corona 2020 en 2021

Augustus: definitieve raming zorgkosten 2021, inzet reserves en premie 2021

2 sept: bestuurlijk overleg risicoverevening: definitieve besluitvorming

15 sept: Prinsjesdag

Voorstel bestuurlijk proces:

- Maandelijkse BOR-overleggen
- Bestuurlijk overleg / DG-overleg begin juli